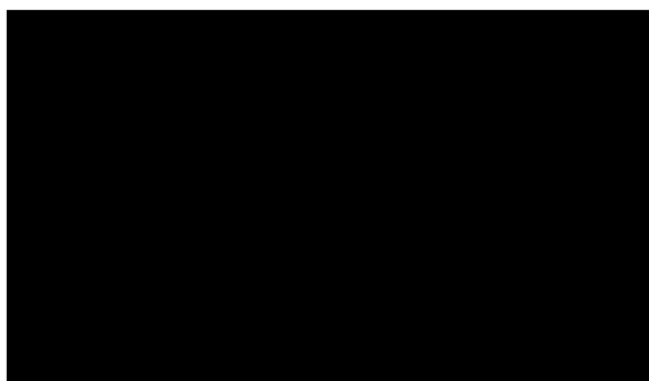

MAGYARORSZÁG
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGA
1015 Budapest,
Donáti u. 35-45.

alkotmányjogi panasz
kiegészítése

jogi képv.:

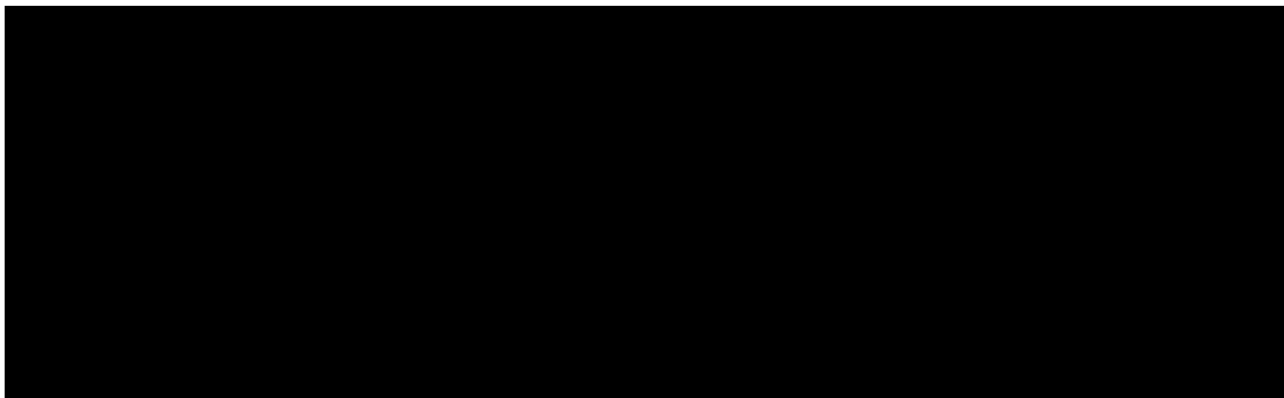
Dr. Rózsa Dániel
ügyvéd
1112 Budapest, Ördögórom lejtő 31.
Tel.: +36208232587

MAGYARORSZÁG ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGA

1015 Budapest,
Donáti u. 35-45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

kiegészítést és hiánypótlást

terjesztjük elő alkotmányjogi panasz indítványunkhoz.

(A) Kérjük, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörében eljárva az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg a **Fővárosi Törvényszék következő végzéseit**¹, 2.Kpk.670.263/2017/2., 2.Kpk.670.264/2017/2., 2.Kpk. 670.265/2017/2., 2.Kpk.670.284/2017/3., 2.Kpk.670.286/2017/3., Kpk.670.288/2017/3., továbbá az **Országos Örmény Nemzetiségi Önkormányzat** (székhely: 1025 Budapest, Palatinus utca 4.; adószám: 18072464-2-41, a továbbiakban: OÖÖ) **következő határozatait**², 3/2017. (február 8.) OÖÖ határozat, 4/2017. (február 8.) OÖÖ határozat, 5/2017. (február 8.) OÖÖ határozat, 7/2017. (február 8.) OÖÖ határozat, 8/2017. (február 8.) OÖÖ határozat, 9/2017. (február 8.) OÖÖ határozat, azok alaptörvény-ellenessége miatt, mivel azok sértik az Alaptörvényben biztosított

- a) tisztességes eljáráshoz való jogunkat [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése],
- b) az általános egyenlőségi szabályból fakadó diszkriminációs tilalommal kapcsolatos jogainkat [Alaptörvény XV. cikk (1)-(3) bekezdései],
- c) közhivatal viseléséhez fűződő jogainkat [Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdése],
- d) nemzetiségi önazonosság szabad vállalásához és megőrzéséhez való jogainkat [Alaptörvény XXIX. cikk (1) bekezdése],
- e) passzív választójogunkat [Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdése].

(B) Kérjük, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva állapítsa meg a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX törvény

¹ Az egyértelműség kedvéért mellékelten csatoljuk valamennyi (tartalmilag azonos) rendelkezésünkre álló határozatot.

² Szintén csatoljuk a rendelkezésünkre álló (tartalmilag azonos) végzéseket. A hiányzó határozat és végzések nem álltak az indítványozók rendelkezésére a hiánypótlási időszak alatt.

(a továbbiakban: Njt.) 102. § (1) bekezdés h) pont alaptörvény-ellenességét és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg, és amennyiben az (A) pontban foglalt kérelmünknek nem adna helyt, a megsemmisített jogszabályhely alkalmazását az indítványozók fenti eljárásaiban *ex tunc* hatállyal zárja ki és a fenti végzéseket és határozatokat ennek alapján semmisítse meg.

(C) Fentiekben túlmenően azt is indítványozzuk a tisztelt Alkotmánybíróságnál, hogy – tekintettel az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. Határozata (Ügyrend) 53. §-ában foglaltakra –, jelen indítvány által kezdeményezett eljárásban az Ügyrend 55. § (3) bekezdésében meghatározott soron kívüliséget vagy a 42. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint rövidebb határidőket szíveskedjen megállapítani.

É r d e m i i n d o k o l á s k é n t

az alábbiakat adjuk elő.

I. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményeinek ismételt összefoglalása

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

1./ Az Országos Örmény Önkormányzat 2017. február 8-i határozataival a képviselői mandátumaink megszűnését állapította meg, mert az indokolás szerint 2016. január 28-tól egy éven át nem vettünk részt a közgyűléseken. Az Njt. 102. § (1) bekezdés h) pontja szerint a nemzetiségi önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik, ha a nemzetiségi önkormányzati képviselő annak az ülésnek az időpontjától számítva, amelyről első ízben távol maradt, egy éven át nem vesz részt a képviselő-testület, közgyűlés ülésén.

2./ Az Njt. 102. § (2) bekezdése eljárási szabályként kimondja, hogy a képviselő-testület határozatban állapítja meg a képviselői megbízatás megszűnését. A testület határozatának tartalmaznia kell a jogorvoslatra való tájékoztatást is.

3./ A megküldött határozatok a jogorvoslatról szóló tájékoztatást lényegileg nem tartalmazták, mivel nem szerepelt bennük, hogy milyen határidőn belül, melyik bírósághoz lehet, milyen (peres, vagy peren kívüli) jogorvoslati kérelemmel élni, továbbá azt sem, hogy a jogorvoslati kérelmet hány példányban és hová kell benyújtani. A határozatban szereplő mondat így érdemi, releváns tartalommal nem bír. A jogorvoslati tájékoztatás hiánya zavart okozott valamennyi képviselő számára.

4./ Az OÖÖ 2015. december 2. napja óta a közgyűlés üléseit nem a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 23/2013. (11.29.) határozat (a továbbiakban: SZMSZ) hatályos szabályainak megfelelően hívta össze, így képviselői jogainkat és kötelezettségeinket nem tudtuk gyakorolni.

5./ Az SZMSZ 2015. február 13-i módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét (7/2015. OÖÖ határozat (2015.02.13.) a jelen beadvány **2. sz. mellékletként** csatoljuk. Az SZMSZ-t és az azt elfogadó közgyűlési jegyzőkönyvet nem kaptuk meg az OÖÖ Hivatalától,

a Közgyűlés határozatai sem az OÖÖ honlapján nem ismerhetők meg, sem az OÖÖ székhelyén a jegyzőkönyvekbe nem lehet betekinteni. E jogszabálysértések megszüntetését, törvényességi vizsgálatát több ízben kértük, eredménytelenül. A mellékletet a Budapest Főváros Kormányhivatala bocsátotta rendelkezésünkre az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi. CXII. törvény rendelkezéseire figyelemmel.

6./ 2015. március 15. napja óta az OÖÖ elnöke egyetlen, a Közgyűlés munkatervében meghatározott rendes ülést sem hívott össze az SZMSZ szerinti szabályok alapján. Az Njt. 89. §-a szerint *„a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete, közgyűlése szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú, de évente legalább négy ülést tart.”*

7./ Az SZMSZ 11. §-a az Njt. idézett rendelkezéseit az alábbiak szerint részletezi:

„(1) A közgyűlés szükség szerint, de legalább évente 4 ülést tart.

(2) A közgyűlés az által elfogadott éves üléstervet figyelembe véve ülészik.”

8./ Az SZMSZ 38. §-a „Közzététel” alcím alatt az alábbiakat tartalmazza:

„38. § (1) A hiteles és végleges jegyzőkönyvet saját honlapján teszi közzé.

(2) A közgyűlési jegyzőkönyvek és határozatok egy példányát a meghozatalukat követő 15 napon belül az önkormányzat hivatala köteles megküldeni Budapest Főváros Közigazgatási Hivatalának is.

(3) A jegyzőkönyv – a zárt ülésről készült külön jegyzőkönyv kivételével – nyilvános és bárki által megtekinthető. A jegyzőkönyvről teljes vagy részleges sokszorosítás – térítés ellenében – készíthető.

(4) A zárt ülés dokumentumait a döntés végrehajtásában érintett vagy érdekelt személyek számára szabadon megismerhetővé kell tenni.

(5) Az önkormányzat hivatalos lapjában az önkormányzat köteles a határozatokat, pályázatokat megjelentetni.

(6) Az önkormányzat lapját évfolyamonként le kell fűzni, be kell kötetni, egy bekötött példányt a lap főszerkesztője átad az önkormányzat irattárának megőrzésre, ezzel is lehetőséget biztosítva a kisebbség történetét feldolgozó kutató munkákhoz.”

9./ Minthogy az OÖÖ az SZMSZ idézett szabályait nem tartja be, képviselői jogainkkal élni nem tudunk, kötelezettségeinket nem tudjuk teljesíteni, képviselői munkánkat elvégezni sem tudjuk/tudtuk.

10./ Az SZMSZ 16. § (3) bekezdése szerint rendkívüli ülést összehívni kizárólag írásbeli meghívóval lehet. Az SZMSZ 19. § (2) bekezdése szerint pedig *„Az ülés meghívóját a javasolt napirend írásos anyagaival együtt elektronikus úton úgy kell kézbesíteni, hogy azt a képviselők és a meghívottak öt nappal az ülés előtt megkapják.”*

11./ Az OÖÖ elnöke 2015. december 2. napja óta az alábbi üléseket hívta össze:

(i) 2016. január 28. 11 óra, rendkívüli ülés, Szegedre összehívva, amelyre a meghívót elektronikusan (e-mail-en és nem írásban) küldték ki 2016. január 25. napján 20 óra 31 perckor, így az ülés megtartásának SZMSZ szerinti feltétele nem teljesült, valamint nem állt elegendő idő rendelkezésre az ülésre való felkészüléshez **(3. sz. melléklet)**,

(ii) 2016. február 25., 13 óra, rendkívüli ülés, Szegedre összehívva, amelyre a meghívót elektronikusan (e-mail-en és nem írásban) küldték ki 2016. február 24. napján 12 óra 17

perkor, így az ülés megtartásának SZMSZ szerinti feltétele nem teljesült, valamint nem állt elegendő idő rendelkezésre az ülésre való felkészüléshez és az utazás megszervezéséhez (**4. sz. melléklet**),

(iii) 2016. április 27., 14 óra, rendkívüli ülés, Debrecenbe összehívva, amelyre a meghívót elektronikusan (e-mail-en és nem írásban) küldték ki 2016. április 26. napján 13 óra 52 perckor, így az ülés megtartásának SZMSZ szerinti feltétele nem teljesült, valamint nem állt elegendő idő rendelkezésre az ülésre való felkészüléshez és az utazás megszervezéséhez (**5. sz. melléklet**),

(iv) 2016. december 8., 10 óra, rendkívüli ülés, Debrecenbe összehívva, amelyre a meghívót elektronikusan (e-mail-en és nem írásban) küldték ki 2016. december 7. napján 23 óra 57 perckor, így az ülés megtartásának SZMSZ szerinti feltétele nem teljesült, valamint nem állt elegendő idő rendelkezésre az ülésre való felkészüléshez és az utazás megszervezéséhez (**6. sz. melléklet**),

(v) 2016. december 8., 10.30 óra, rendkívüli ülés, Debrecenbe összehívva, amelyre a meghívót elektronikusan (e-mail-en és nem írásban) küldték ki 2016. december 8. napján 0 óra 00 perckor, így az ülés megtartásának SZMSZ szerinti feltétele nem teljesült, valamint nem állt elegendő idő rendelkezésre az ülésre való felkészüléshez és az utazás megszervezéséhez (**7. sz. melléklet**),

(vi) 2017. február 8., 13.30 óra, rendkívüli ülés, Debrecenbe összehívva, amelyre a meghívót elektronikusan (e-mail-en és nem írásban) küldték ki 2017. február 7. napján 21 óra 44 perckor, így az ülés megtartásának SZMSZ szerinti feltétele nem teljesült, valamint nem állt elegendő idő rendelkezésre az ülésre való felkészüléshez és az utazás megszervezéséhez (**8. sz. melléklet**).

12./ A felsorolt ülések összehívása az SZMSZ szabályaitól eltérően, jogszabálysértő módon történt, ezért képviselői jogainkat és kötelezettségeinket nem tudtuk gyakorolni. A szabálytalanul összehívott ülésekre való utazást az idő rövidege miatt megszervezni nem tudtuk, így az Njt. 101. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt kötelezettségeinknek eleget tenni sem tudtunk. Képviselői mandátumunk megszüntetése az OÖÖ jogszabálysértő, alaptörvény-ellenes működésének eredménye.

13./ Az elnök az üléseket az SZMSZ szabályainak megsértésével, olyan módon, időben és helyre hívta össze, hogy azokra sem felkészülni, sem eljutni nem lehetett. A képviselői munkához nélkülözhetetlen dokumentumok (határozatok, jegyzőkönyvek, egyéb, a döntéseket alátámasztó dokumentumok) nem álltak és nem állnak rendelkezésre az SZMSZ szerinti rendben, azokat nem teszik közzé az OÖÖ honlapján és nem bocsátják rendelkezésünkre az OÖÖ székhelyén sem.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

14./ Négy képviselő felülvizsgálati kérelmet nemperes eljárásban terjesztett elő a kézbesítéstől számított 8 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény („Mötv.”) 37.§ (4) bekezdése alapján, kérve az országos mandátumok megszűnését megállapító határozatok hatályon kívül helyezését, valamint annak megállapítását, hogy az OÖÖ jogszabálysértő működése,

közgyűléseinek jogszabálysértő és az OÖÖ Szervezeti és Működési Szabályzatának nem megfelelő összehívása akadályozta meg a képviselőket abban, hogy képviselői jogaikat gyakorolhassák, kötelezettségeiket teljesíthessék.

15./ A felülvizsgálati kérelem benyújtása után – félve, hogy a jogszabályokat rosszul értelmezték – a mandátumok megszűnését megállapító OÖÖ határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a képviselők a határozatok felülvizsgálata iránti peres eljárásban kereseti kérelmet terjesztettek elő a Budapest Főváros Kormányhivatala útmutatása szerint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz. A kereseti kérelemben ugyancsak az OÖÖ határozatai hatályon kívül helyezését és az OÖÖ működésének jogszabálysértő és az SZMSZ-nek nem megfelelő működése megállapítását kérték. A tényállás a peren kívüli eljárás tényállásával azonosan került előterjesztésre, a bizonyítékok ismét csatolásra kerültek, valamint a Budapest Főváros Kormányhivatala iránymutatása.

16./ A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az OÖÖ alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti perben a kereseteket egyesítette, majd a hatáskörének hiányát állapította meg és a keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez átteni rendelte, az ez elleni fellebbezés elutasításra került [Njt. 106. § (6), (9) alapján].

17./ A két további képviselő a Fővárosi Törvényszéknél nyújtott be keresetet ugyanazon tényállás és bizonyítékok alapján. A Fővárosi Törvényszék megállapította hatásköre hiányát és elrendelte a keresetlevélnek a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz áttételét. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság azonban szintén megállapította hatáskörének hiányát és a keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez át(vissza)tette.

18./ A Fővárosi Törvényszék végül az odajutó valamennyi jogorvoslati kérelmet a jelen ügyben támadott végzéseivel a nemperes eljárás keretében elutasította. Ezek ellen a végzések ellen további jogorvoslatnak helye nem volt, az Njt. 106. § (7) bekezdésének utolsó fordulata szerint „*a törvényszék döntése ellen további jogorvoslatnak, felülvizsgálatnak helye nincs.*” A végzések az indítványozók által benyújtott, az OÖÖ törvénytelen közgyűlés összehívási módszerének bizonyítékait nem említik, nem mérlegelik.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határidejére és az érintettség bemutatására vonatkozó nyilatkozatunkat a 2017. október 30-án beadott panaszunkban foglaltak szerint változatlanul fenntartjuk.

II. A bírói döntést alaptörvény-ellenessége és az Alaptörvényben biztosított jog sérelme (az Abtv. 29. §-ában foglaltak indokolása), valamint a megsemmisíteni kért bírói (és önkormányzati) döntések alaptörvény-ellenességének indokolása

a) A tisztességes eljáráshoz való jogunk sérelme [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése]

19./ Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.*”

20./ Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

21./ Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

22./ A tisztességes eljárás követelménye minden olyan eljárásra vonatkozik, amelyben valamely természetes vagy jogi személy az állam jogalkalmazói tevékenysége által érintett. Egységes az értelmezési gyakorlat abban, hogy a tisztességes eljárás követelményének a közigazgatási hatósági eljárásban is érvényesülnie kell.³ Az Alkotmánybíróság a 14/2004. (V. 7.) AB határozatában a tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozó gyakorlatát összegezve megállapította, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye.

23./ A tisztességes eljáráshoz való jog a jogtudomány álláspontja és az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata alapján is egyike azon alapjogoknak, amelyeknek korlátozása fogalmilag alkotmányellenes. Bár a tisztességes eljárás alapjogát legtöbbször a büntetőeljárással összefüggésben említik; az Alkotmánybíróság többször is rámutatott már, hogy ezen alapjogot kiterjesztően kell értelmezni.⁴ A tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikke biztosítja, de azt az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában a demokratikus jogállam fogalmából is levezette.⁵

24./ Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság korábbi töretlen gyakorlata alapján ennek a jogállami minőségnek nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Ahogyan pedig arra az Alkotmánybíróság felhívta a figyelmet a 30/2012. (VI. 27.) AB határozatában, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és az Alkotmány 2. § (1) bekezdése azonosan deklarálja a jogállami klauzulát, tehát az eddig kialakított alkotmánybírósági gyakorlat relevánsnak tekinthető a vizsgálat során. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. A jogállamiság elvéből folyó követelmény a közhatalom, a közigazgatás törvény alá rendeltsége: a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá, hogy a kiszámíthatóság – beleértve az egységes jogalkalmazást – és az eljárási garanciák biztosítása szorosan összekapcsolódik az egyes alanyi alapjogok, szabadságjogok védelmével, mintegy kölcsönösen feltételezik egymást.

25./ Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatából az következik, hogy a tisztességes eljáráshoz való jognak valamennyi hatósági és bírósági eljárásban érvényesülnie kell, és mindez magában foglalja azt is, hogy milyen a bírósági eljárás minősége, hiszen lényegében ez adja meg a bírósághoz fordulás értelmét.⁶

³ DRINÓCZI TÍMEA (szerk.), *Magyar alkotmányjog III. Alapvető jogok*. Budapest-Pécs, 2006. p. 270.

⁴ 9/1992. (I. 30.) AB és 59/1993. (XI. 29.) AB határozatok

⁵ 6/1998. (III. 11.) AB határozat

⁶ SÓLYOM LÁSZLÓ, *Az alkotmánybíráskodás kezdetei Magyarországon*, Budapest, 2001. Osiris Kiadó, p. 603.

26./ Az Njt. 106. § (6) bekezdése alapján a képviselői megbízátság megszűnését megállapító képviselőtestületi, közgyűlési határozat felülvizsgálatát – jogszabálysértésre hivatkozással – a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül a törvényszéktől kérheti az érintett képviselő. A (7) bekezdés értelmében a törvényszék a kérelemről – annak beérkezésétől számított harminc napon belül – nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban határoz. A törvényszék a polgármestert, a keresettel megtámadott határozatot hozó képviselő-testület, közgyűlés képviselőjét és a kereset előterjesztőjét meghallgathatja. A törvényszék döntése ellen további jogorvoslatnak, felülvizsgálatnak helye nincs. A (9) bekezdés értelmében az összeférhetlenségre vonatkozó rendelkezéseket a nemzetiségi önkormányzati képviselőre is alkalmazni kell.

27./ Vélhetően az Njt. által előírt nemperes eljárásnak mint az igazságszolgáltatás egy gyors és rugalmas formájának alkalmazása a tárgybeli ügyekre nem alaptörvény-ellenes, hiszen nyomós érdek fűződik a kérelem határozott és időben behatárolt elbírálásához. Ugyanakkor, amint az Alkotmánybíróság rámutatott⁷ a bíróságnak ebben a jogorvoslati eljárásban a képviselő-testület döntésének jogszerűségét, a képviselő-testület eljárása során már feltárt tényhelyzetet kell megítélnie, arról kell döntenie, hogy az összeférhetlenség/megszűnés kimondásának előírt feltételei bizonyítottan fennállnak-e vagy sem. Az Njt. lehetőséget ad az érintett önkormányzati képviselő meghallgatására is. A jelen ügyben vitatott végzések és határozatok azonban nem vizsgálták meg, hogy a megszűnés feltételei valóban fennállnak-e, nem került sor személyes meghallgatásra, amely az egész nemperes eljárás kiüresedéséhez vezetett. Az előadott bizonyítékok és nyilatkozatok mérlegelésére és megemlítésére sem került sor a végzések indokolásában.

28./ Az Alkotmánybíróság a bírósági eljáráshoz való jogot nemcsak formális, hanem tartalmi követelmények szerint is vizsgálja.⁸ Az Alkotmánybíróság hivatkozása szerint az Alaptörvény ugyan azt nem azt garantálja, hogy a bírói eljárás eredménye minden esetben helyes lesz, de azt igen, hogy ne szülessen olyan törvényi szabály, illetve ne legyen olyan hatósági vagy bírósági eljárás, amely ezt eleve kizárja. Az anyagi igazság érvényre juttatását ellehetetlenítő szabályozás épp úgy sérti a jogállamiság elvét mint az eljárási garanciák hiánya. Vagyis az érdemi döntés lehetőségének fenn kell állnia, mert amennyiben ez nincsen meg, akkor a jogállamiság elve sérül. Álláspontunk szerint az Njt. 102. § (1) bekezdés h) pontjának *(A megbízátság megszűnik, ha a nemzetiségi önkormányzati képviselő annak az ülésnek az időpontjától számítva, amelyről első ízben távol maradt, egy éven át nem vesz részt a képviselő-testület, közgyűlés ülésén)* alkalmazása kiüresedik és alaptörvény-ellenes, amennyiben nem lehetséges az eset körülményeinek a vizsgálata és formális módon, tartalmi szempontok nélkül határozható meg a jogkövetkezmény. Amennyiben az ehhez hasonló ügyekben csupán az eltelt idő kiszámítása lenne a jogalkalmazó feladata, nem lenne szükséges az eset körülményeinek a vizsgálata, azzal rendkívül módon formalizálttá és tulajdonképpen fölöslegessé válna a bírói út igénybevétele, elegendő lenne egy automatizált (gépi) eljárási mechanizmus. Tekintettel arra, hogy a sem az OÖÖ, sem a Fővárosi Törvényszék nem vizsgálta tartalmi szempontból az elé tárt tényállást, a meghozott határozatok és végzések nem felelnek meg az alkotmánybírósági gyakorlat által támasztott feltételeknek és így az indítványozók tisztességes eljáráshoz való joga súlyos sérelmet szenvedett. Álláspontunk szerint a fenti indokainak alátámasztják másodlagos (B) kérelmünkben foglaltakat is, mivel az Njt. 102. § (1) bekezdés h) pontja az

⁷ 5/2006. (II. 15.) AB határozat

⁸ 4/1998. (III. 1.) AB határozat, ABH 1998, 77.

önhibáján kívül jogait gyakorolni nem képes képviselőt is (bármilyen kimentés nélkül) kizárhatóvá teszi, amely folytán a képviselők Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való joga súlyos sérelmet szenved.

29./ A fentiekén túlmenően az indítványozóknak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe foglalt joga is sérült, egyrészt mivel a mandátumukat megszüntető határozatokban nem kaptak megfelelő tájékoztatást a jogorvoslat lehetőségéről, másrészt a jogorvoslat tényleges megvalósulása bizonytalan volt, a jogi háttér a jogalkalmazó bíróságok számára sem voltak egyértelmű, és a felügyeleti szerv tévesen tájékoztatta az érintetteket. Ennek volt köszönhető, hogy sürgősen tárgyalandó ügyünk többszöri, egymást keresztező áttételek után került (formálisan) eldöntésre, ami jelentős idővesztést okozott. A képviselői tisztségünkötől 2017. február 8-án fosztottak meg bennünket, rövidesen egy esztendeje.

b) Az általános egyenlőségi szabályból fakadó diszkriminációs tilalommal kapcsolatos jogaink sérelme [Alaptörvény XV. cikk (1)-(3) bekezdései]

30./ Az Alaptörvény XV. cikk (1)-(3) bekezdései szerint:

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

31./ Magyarország Alaptörvénye az általános egyenlőségi szabályt, illetve az azzal összefüggő egyenlő bánásmódot előíró, illetve jogellenes diszkriminációt tiltó klauzulát a korábbi Alkotmányhoz hasonló tartalommal, de immáron egységesen, egy helyen tartalmazza [Alaptörvény XV. cikk, illetve a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 56.§, 57.§ (1), 66.§ (1), 70/A.§].

32./ Az általános egyenlőségi szabály, illetve azzal szorosan összefüggő – valójában annak másik oldalát megtestesítő –, a jogellenes megkülönböztetést tiltó előírás [Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés] nem pusztán alapvető, az Alaptörvényben biztosított jog, hanem az egész alkotmányos szabályozást átható alapelv.

33./ Amint már panaszkodunkban kifejtettük a hazai örmény nemzetiség két csoportból tevődik össze: a 350 éve a Kárpát-medencében élő magyar-örmények (kb. 15 ezer fő, magyar anyanyelvű), és a 20. század utolsó harmadától bevándorolt keleti örmények (kb. 300 fő, örmény anyanyelvű) csoportjából.

34./ Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület (a továbbiakban: EÖGYKE) 1998 óta önálló jelölteket indít az önkormányzati választásokon, míg a keleti örménység több szervezetből indítja jelöltjeit. A 2014-es választások eredményeként a 15 fős országos testületből 8 fő a keleti örménységből, míg 7 fő a magyar-örmény csoportból tevődött össze.

35./ Az indítványozók a törvényes működésre tettek esküt. A 2014. november 7-i alakuló ülésen az OÖÖ elnöke, dr. Serkisián Szerván esküjét megtagadva durva szavakkal megkérdőjelezte örmény származásunkat és mindent megtett azért, hogy az OÖÖ működéséből kirekessze az indítványozókat. Mellékeljük a jegyzőkönyv hiteles részét **9.**

számú mellékletként⁹. Álláspontunk szerint e jegyzőkönyv, illetve az eseménytörténet során bemutatott eljárás közvetlen módon igazolja, hogy az ún. magyar-örmény képviselők ellen nyílt, egyértelmű és alaptörvény-ellenes megkülönböztetés történt *politikai vagy más véleményük, illetve nemzeti, társadalmi származásuk alapján*. Az alaptörvény-ellenes megkülönböztetés további bizonyítékként **10. számú mellékletként** csatoljuk a Diaszpóra 21 örmény magazinban¹⁰ is közzé tett 27/2017. (május 23.) OÖÖ határozatát, amelyben az OÖÖ kijelenti, hogy *„Issekutz Sarolta és a maga köré szervezett csoportosulás sem etnikai, sem kulturális értelemben nem tekinthető örménynek.”* A 10. számú melléklet részét képezi az az Országgyűlés 2017. április 10-i 212. ülésnapján elhangzott felszólalás¹¹ is, amely „országos szinten” is nyilvánvalóvá tett az indítványozók elleni alaptörvény-ellenes megkülönböztetést.

36./ Álláspontunk szerint a jelen ügyben (kifejezetten a megtámadott képviselő-testületi határozatok tekintetében) a megkülönböztetés alkotmányosságának vizsgálata szempontjából teljesülnek az Alkotmánybíróság által kimunkált ún. „homogén-csoportteszt” feltételei. (104/B/2003. AB határozat: „az a személyi kör, amelyben a diszkrimináció esetleges alkotmányellenes volta értelmezhető, csak homogén csoport lehet, így a diszkrimináció csak az azonos helyzetben lévők által alkotott körön belül, e csoport tagjai egymáshoz viszonyított helyzetére vonatkozó jogi szabályozás tekintetében vizsgálható.”)

37./ Kijelenthető ugyanis, hogy ügy elbírása szempontjából az OÖÖ azon hét képviselője, akik az indítványozók kizárásáról határoztak ugyanazon „homogén csoportba” tartoznak mint az indítványozók, mivel

- (i) a 2014-es választásokon valamennyien nemzeti önkormányzati képviselői mandátumot szereztek;
- (ii) valamennyien az OÖÖ képviselői voltak ugyanazon jogokkal és kötelezettségekkel.

38./ Az, hogy az OÖÖ elnöke nyíltan megkérdőjelezte az azonos jogokkal rendelkező örmény képviselők származását arra tekintettel, hogy eltérő társadalmi-történeti gyökerekkel rendelkeznek, továbbá az a gyakorlat, amellyel igazolhatóan és következetesen kirekesztette őket a döntéshozatalból súlyosan sérti az általános egyenlőségi szabályból fakadó diszkriminációs tilalommal kapcsolatos alaptörvényi rendelkezéseket.

c) A közhivatal viseléséhez fűződő jog sérelme [Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdése]

39./ Az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdése szerint:

(8) Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy rátermettségének, képzettségének és szakmai tudásának megfelelően közhivatalt viseljen. Törvény határozza meg azokat a közhivatalokat, amelyeket párt tagja vagy tisztségviselője nem tölthet be.

40./ Az Alkotmánybíróság több határozatában értelmezte a közhivatal viseléséhez való jog tartalmát. E határozataiban rámutatott arra, hogy ez az alkotmányos jog a közhatalom gyakorlásában való részvétel általános alapjogát garantálja.¹²

⁹ A jegyzőkönyv 9-10. oldalai, illetve a mellé csatolt leírt hangfelvétel is egyértelművé teszi a nyílt, durva, egyértelmű és alaptörvény-ellenes megkülönböztetést.

¹⁰ Diaszpóra 21. VI. évfolyam 2. szám, 2017. június

¹¹ Dr. Turgyán Tamás nemzeti örmény szószóló 212. ülésnapon tett 369. számú napirend utáni felszólalása

¹² 39/1997. (VII.1.) AB határozat, ABH 1997, 263, 275.

41./ Az Alkotmánybíróság megállapította ugyanakkor azt is, hogy az Alaptörvényben szabályozott közhivatal viseléshez való jog alapján senkinek nincs Alaptörvényből folyó alanyi joga, meghatározott közhivatal, illetőleg közhivatalok betöltéséhez. Törvény a közhivatal viseléséhez való jogot szabályozhatja, a közhivatal betöltését feltételekhez kötheti.¹³ A szabályozás joga azonban az Alaptörvényben szabályozott keretek között illeti meg a jogalkotót, nem alkothat olyan szabályokat, amelyek a közhivatal viseléshez való jog lényeges tartalmát korlátoznák, azaz a korlátozás akkor tekinthető alkotmányosnak, ha a korlátozásnak alkotmányos indoka van (valamely alkotmányban szabályozott alapvető jog, vagy valamely alkotmányos cél, érték érvényesítéséhez elkerülhetetlenül szükséges) és arányos.¹⁴

42./ Álláspontunk szerint az OÖÖ saját felróható magatartása vezetett oda, hogy az indítványozók mandátuma megszüntetésre került. Ezzel az OÖÖ, valamint a Fővárosi Törvényszék az indítványozók kérelmének elutasításával olyan módon korlátozta az indítványozók közhivatal viseléshez való jogának lényeges tartalmát, hogy annak alkotmányos indoka nem volt, sőt az OÖÖ esetében jogellenes magatartás vezetett ehhez. Egyáltalán nem beszélhetünk tehát valamely alkotmányban szabályozott alapvető jog, vagy valamely alkotmányos cél, érték érvényesítéséhez elkerülhetetlenül szükséges és arányos korlátozásról és eljárásról, amely kritérium álláspontunk szerint nem csak a jogalkotót, hanem a jogalkalmazót is köti. Ennek alapján álláspontunk szerint az indítványozók közhivatal viseléséhez való joga alaptörvény-ellenes korlátozás alá került, és súlyos sérelmet szenvedett.

43./ A c) pontban foglalt fenti indokainak álláspontunk szerint alátámasztják másodlagos (B) kérelmünkben foglaltakat is, mivel az Njt. 102. § (1) bekezdés h) pontja az önhibáján kívül jogait gyakorolni nem képes képviselőt is (bármilyen kimentés nélkül) kizárhatóvá teszi, amely folytán a képviselők Alaptörvényben biztosított közhivatal viseléséhez fűződő alapjoga súlyos sérelmet szenved.

d) Az önazonosság szabad vállalásához és megőrzéséhez való jogunk sérelme [Alaptörvény XXIX. cikk (1) bekezdése]

44./ Az Alaptörvény XXIX. cikk (1) és (2) bekezdései szerint:

(1) A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

45./ A Nemzeti hitvallásban kinyilvánításra kerül, hogy a velünk élő nemzetiségek a magyar politikai közösség részei és államalkotó tényezők. Az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdése szerint az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni. A nemzetiségek tagjainak önazonosságához, önrendelkezéshez való jogát az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban az emberi méltóság jogából eredeztette. Az Alaptörvény XXIX. cikk (1) bekezdése önálló alapjogként is megfogalmazza a nemzetiséghez tartozók önazonossága szabad vállalásának és megőrzésének jogát. Az Alkotmánybíróság *erga omnes* értelmezése szerint a nemzeti és

¹³ 962/B/1992. AB határozat, ABH 1995, 627, 629.

¹⁴ 5/2006. (II. 15.) AB határozat, ABH 2006, 153, 164.

etnikai kisebbséghez tartozás vállalása és annak nyilvánosságra hozatala az egyén önrendelkezési jogon alapuló döntése. A nemzetiségi önkormányzatok létrehozásának joga alapja lehet a nemzetiséghez tartozás kinyilvánításával kapcsolatos önrendelkezési jog korlátozásának.¹⁵ Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. E rendelkezés gyakorlatilag leképezi és az Alaptörvény szintjére emeli az Alkotmánybíróság által kialakított, korábbi gyakorlatában az alapjog-korlátozás elsődleges mércéjeként alkalmazott szükségességi-arányossági tesztet.

46./ Hogy hányan készek megvallani a nemzetiségi hovatartozásukat, az számos társadalmi és politikai tényezőtől függ. Ezt befolyásolhatják a negatív történelmi tapasztalatok, de a hátrányos megkülönböztetéstől való félelem is. A nemzetiséghez tartozás a népszámlálás alkalmával történő anonim megvallása joga és nem kötelessége az érintett közösséghez tartozóknak. Mindez következik a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény azon rendelkezéséből is, mely szerint *„minden, valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személynek joga van szabadon megválasztani, hogy kisebbségiként kezeljék-e vagy sem, és ebből a választásából vagy e választásával összefüggő jogainak gyakorlásából semmiféle hátrány ne származzék.”*¹⁶

47./ Nem vitás, hogy az indítványozók saját kultúrájuk ápolása és megvallása érdekében örmény nemzetiségi önkormányzati képviselői „szolgálatot” vállaltak, amivel kinyilvánították önazonosságukat. Ezen túlmenően azonban az indítványozók az EÖGYKE tagjaiként mint magyar-örmény képviselők vállaltak közszolgálatot, ekként „kerültek delegálásra” a nemzetiségi önkormányzatba, és a magyar-örmény identitás éppen úgy lényegi része az önazonosságuknak, mint az, hogy tágabb keretben örmény nemzetiségi képviselők, illetve az is, hogy egyúttal magyarok és magyar állampolgárok. Az OÖÖ által folytatott jogellenes gyakorlat¹⁷ és a határozatok meghozatala az indítványozók önazonosságuk szabad vállalásának jogát alaptörvény-ellenesen korlátozta és ezt a korlátozást a Fővárosi Törvényszék is jóváhagyta.

e) A passzív választójogunk sérelme [Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdése]

48./ Az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdése szerint:

(1) Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.

49./ Az OÖÖ Njt. 102. § (1) bekezdésének h) pontja alapján alkalmazott eljárása oda vezetett, hogy az indítványozók önhibájukon kívül kerültek olyan helyzetbe, hogy a passzív választójoguk teljesen kiüresedett, amely folytán a képviselők Alaptörvényben biztosított passzív választójoga alaptörvény-ellenes korlátozás alá esett. Amennyiben ez az eljárás az Alaptörvénnyel összeegyeztethető lenne, akkor bármelyik nemzetiségi önkormányzati képviselő egy év eltelte után megfosztható lenne a mandátumától, akként, hogy nem kap

¹⁵ 45/2005. (XII. 14.) AB határozat

¹⁶ Az Európa Tanács Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló, Strasbourgban, 1995. február 1-jén kelt Keretegyezményének kihirdetéséről szóló 1999. évi XXXIV. törvény 3. cikke

¹⁷ Amelyet igazol a 9. számú melléklet alatt becsatolt jegyzőkönyv és hanganyag leírt változata, továbbá a 10. számú mellékletként csatolt határozat és napirend utáni felszólalás szövege.

meghívót a képviselő-testület ülésre, közgyűlésre. Mindez az Alaptörvényben biztosított passzív választójog súlyos sérelmét idézi elő, és súlyosan korlátozza a passzív választójogot. Ezek az indokok – álláspontunk szerint – a másodlagos (B) kérelmünket is megalapozzák.

50./ A fentiek alapján kérjük, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság elsődlegesen (A) az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörében eljárva az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg a fenti határozatokat és végzéseket azok alaptörvényellenessége miatt, és adjon helyt másodlagos (B) kérelmünknek is.

Budapest, 2017. december 28.

Tisztelettel:

